

ИВАН ГОЛЕВ

КОЛАПСЪТ

chitanka.info

— Този път май го разбрах! — прошепна възбудено 7. Той имаше зелени очи, в които сега залезът впръскваше жълтеникавите огънчета на удовлетворението. Дълбоко в гърдите му обаче тихо звънна сподавена горчилка.

— Мислиш ли? — 26 както обикновено не изрази никакво вълнение, гласът му беше безличен и кух като протеза.

— Мисля. Ето виж. Конфронтацията между тоталитарната власт и индивидуалната анархия се развива неотвратимо. Прогресията е геометрична, защото участва и трета величина — нарушената вътрешна симетрия.

— При мен всичко е наред — възрази все така незаинтересовано 26. — Конфликтът показва трайно сцепление. Предполагам, това ще продължи дълго.

— Точно тук е проблемът! — отвърна разпалено 7. — Сцеплението не може да продължи дълго, защото категорията му е второразредна. Макар в много случаи то да се проявяваше като първоразредно и да очаквахме качествена развръзка, материалът си казваше думата. Те винаги тръгнаха само в една посока и много скоро я деформираха. Очевидно векторният характер на развитието и неспособността на материала да образува компенсаторни натрупвания са недостатък на всички второразредни материали.

— А сега как е? — попита 26.

— Принципно същото. Защото протича отново само в три измерения. Само че този път наблюдаваме така наречения близначен феномен, когато конфликтът се развива в една плоскост, а резултатът е отново колапс, както при черния четириизмерен.

— Досега винаги сме пресичали неправилната им насоченост още в ранен стадий. При това те никога не бяха излизали от Обсега. По начина, по който сравняваш сегашното им състояние с черния четириизмерен, допускам, че има опасност тъкмо от такова излизане.

— Точно така. Явно ще трябва да запишем, че необходимо условие за близначния феномен е излизането от Обсега. За близначния феномен като явление, а не конкретно за нашия случай. Помниш ли първата ни груба намеса?

— Как да не помня — отвърна 26 и този път в гласа му трепна огънче, пламна за миг и очерта дъговидна следа. — Всичко вървеше чудесно, само че увлечени в правилното и бързо протичане, бяхме

забравили да поддържаме агресията. В резултат — израждане и никакви защитни реакции. Все пак бяхме още в самото начало, нали?

— Не би трябвало да ни служи за оправдание. Но с този материал никога не се знае... Затова пък втория път прекалихме с агресията. Те просто не можах да се окопитят и да поемат Пътя, когато изведнъж се оказаха в мрежата на първата сигнална система. Не можехме да очакваме много от такъв обрат на нещата.

— Спомни си, че аз настоявах да изчакаме.

— Нямаше смисъл. Всичко щеше да се върне към първоначалните съставки. Защо трябваше да губим време?

— Да, но нали видя, че третия път в страха си да не внедряваме излишни катализатори загубихме два пъти повече време с фундаменталното обучение.

— Ти още ли мислиш, че е било излишно? Аз не смятам така. Та нали това им създаде основните институции и в крайна сметка превърна Обсега в нещо реално. Как можехме да включим системата от трайни знаци, ако не бяхме им позволили да се облекнат на Обсега като на нещо съществуващо.

26 разпери жилестите си ръце.

— Но нали тъкмо осъзнаването на Обсега послужи за основа на сегашния катарзис? Можехме да им спестим познанието за ограничения му характер и по този начин да търсим решението на по-ниско ниво.

7 искаше веднага да му отговори, но в този свой стремеж се закашля и дълго не можа да си поеме дъх. Зелените му очи плувнаха в сълзи, които той не избърса.

— Можехме... Но ти щеше ли да си доволен от такова лесно изпълнение на задачата? Това не би било никакъв особен принос, просто едно потвърждение на стари принципи с нов обект. Аз исках да науча нещо повече, да разбере ако мога...

— Да се доближиш до нашето...?

— Да... това е истинската цел! Само тя си струва усилията. Спомни си, че тази цел беше основното, което заложихме и в тяхната програма. Защото единствено тя включва всички компоненти, които позволяват оцеляването — разумното боравене с ресурсите, стабилитета на паметта, ограничаване по време на злоупотребата с власт, половата регулация. Сам си свидетел как всеки път, когато

действието на компонентите се нарушаваше, ние трябваше да се намесваме. Бяхме улеснени от локалния характер на деформацията и затова леко се оправяхме.

— Но сега не е така.

— Уви, не е, — 7 все повече се разстройваше. Столът, на който седеше, като че ли го всмукваше навътре в себе си. — Не е, защото се подведохме по сравнително високото общо интелектуално ниво. Сметнахме, че можем да включим всички канали, и то с натоварване, по-голямо от средното. И отново всичко започна добре. Оформиха се кулминационните ядра, гравитационните сфери, напрежението. Мрежата добиваше ясен, отчетлив вид, като главните възли се допълваха взаимно. Не можехме да предполагахме, че балансът, който след включването на всички канали особено зорко следяхме, ще ни изиграе такъв номер. Когато забелязахме, че се е установил само в една плоскост или в две измерения, вече беше късно да се намесваме. Трябваше да проследим процеса до един напреднал стадий...

— В каквото се намираме сега — 26 отново беше придобил менторската си осанка и, опрял ръце на масата, гледаше празно пред себе си.

— Нормално е балансирането да се извършва в две плоскости. Очаквах след ясно изразения интерес към материалните същности с подобно внимание да се отнесат и към връзките, към отразяващите сили. Те обаче, вместо да разделят по този правилен начин дейността си, пренебрегнаха връзките и разделиха материалните същности на статус, власт на цялото и модус, анархия на частното. Ела да погледнеш. — 7 бавно се надигна и се надвеси над масата си. Когато 26 се приближил, той му подаде двойния окуляр, а сам взе перископния шланг. — Ето виж сините. Забеляваш ли как се увеличават черните точки в центъра им. Това означава, че те регресивно се развиват по посока на бутафорната власт. Масата ги издига единствено за олицетворение на институцията, те от своя страна пък мислят, че са призвани да упражняват една все по-тотална власт. Настъпва първото несъответствие в самите тях. От друга страна, поглъщането на нови и нови сфери на влияние създава изместване в логичния център на властта. Търсейки развитие по територия, тя обективно няма възможност да прецени как да премести центъра на тежестта си, за да остане той наистина център. Променя се

структурата. Отделните части, изпаднали в периферна област, където центростремителните сили не са толкова осезаеми, започват да формират свой център, който не е достатъчно силен, за да откъсне свой периметър, а същевременно е повлиян и от втория си съседен център, който сам по себе си е също разбалансиран. Получава се сложна комбинация на основни центрове с недостатъчна мощ, нещо подобно на миражна резултантна. Но това е още половин беда...

7 остави шланга си на масата, отиде до прозореца и погледна навън. В далечните предели от слънцето беше останала само оранжево-винена яка, която по особен начин го стегна за гърлото. Той хвана шията си с ръка и разтри мускулите ѝ.

— Бедата е в деморализиращата роля на конфронтацията при тоталитарната власт. Групирайки все по-обширни маси и стойности около себе си, центрoвете на тоталитарната власт на практика изпускат основните, първични центрове на милиардите участници. Все повърхностна и измамна става зависимостта на милиардите от центрoвете, в недрата им се заражда съпротива, която обаче не е творческа, защото причинителят на съпротивата е толкова далеч от тях, че в конкретната личностна действителност престава да играе особена роля. Иначе казано, те са теоретически съпричастни и зависими, а практически — свободни и незаинтересовани. Усъвършенствуването от цел на общността като цяло се превръща в усъвършенствувание на единиците всяка за себе си. Но понеже на този етап индивидуалното усъвършенствувание не е насочено към личния център, а е подражание на външния модел, останал още от съзидателния период на развитието на властта, да го наречем осигуряващ, то като резултат се получава сблъскване на две противоположни сили, които едновременно се омаломощават и отдалечават една от друга: тоталната власт и личностната бариера.

— Би било добре, ако се разграничат. Може би тогава при отпадането на тоталната власт ще се получи и това, към което се стремим — постигането на равновесна колония.

— Боя се, че това е невъзможно. По простата причина, че властта не може да съществува самостоятелно. Тя или толкова ще се откъсне от основата си, че ще наруши сегашното, макар и еднoплоскостно равновесие, което е равносилно на катастрофа, или в даден момент ще

се насочи обратно назад, помитайки с атрибутите си личностните бариери, което неизбежно ще предизвика колапс.

— Докато на моята маса наблюдавах енергетичното отражение на процесите — каза сухо 26, но това прозвуча като оправдание, — не си давах сметка за сложността на ситуацията. Защото този път нашата намеса...

7 вяло се усмихна.

— Все пак друго е да работиш пряко с материала, нали? Енергетичното отражение не винаги точно отчита състоянието на нещата. И съотношението на силите.

26 погледна 7 в зелените очи и чак сега видя колко той е уморен. Освен кръговете около тях някъде дълбоко в зениците се бяха появили смътните валма на Тъгата. 26 са прокашля и с възможно най-бодряческия си тон каза:

— Хайде да си починем! Утрото е винаги по-весело от вечерта.

7 вдигна глава. По лицето му пробяга лъч от надежда.

— Прав си, нека поспим!...

Той се приближи до 16, прегърна го през рамо и двамата излязоха навън в сгъстяващия се мрак. Небето бавно се изприщваше от звезди. Силуетът на 33 се търкулна надолу по пътеката и стъпките му отчетливо закапаха върху камъните: 1, 1, 1...

Публикувано във вестник „Пулс“, брой 46/1983 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.